

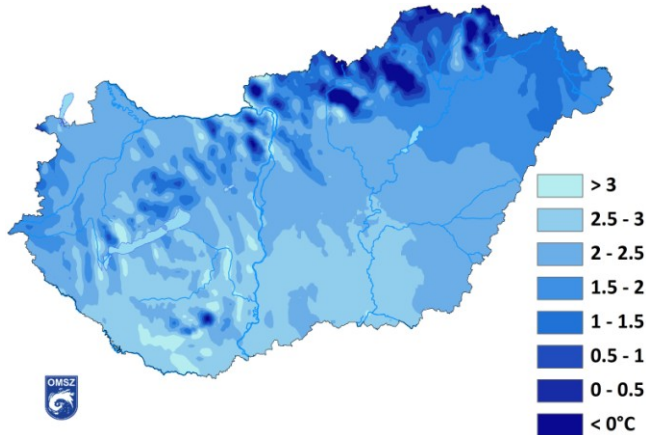
2014/2015 TELÉNEK IDŐJÁRÁSA WEATHER OF WINTER 2014/2015

Vincze Enikő

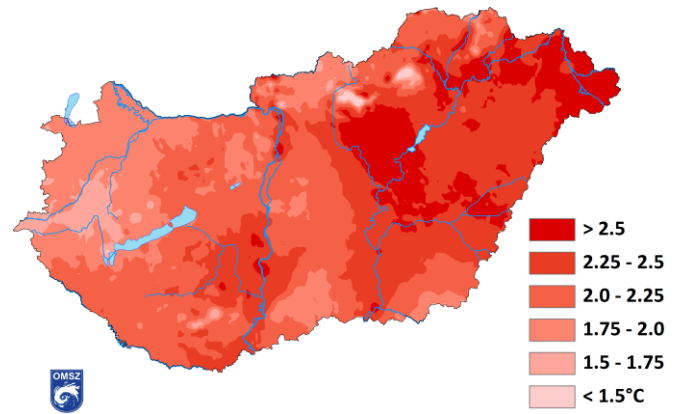
Országos Meteorológiai Szolgálat, H-1525 Budapest, Pf. 38., vincze.e@met.hu

Az évszakai átlaghőmérséklet $2,1^{\circ}\text{C}$. A teljes téli időszakot tekintve mindenhol melegebb volt a megszokottnál hazánk területén, az 1981-2010-es átlagnál alacsonyabb évszakai értékek se-

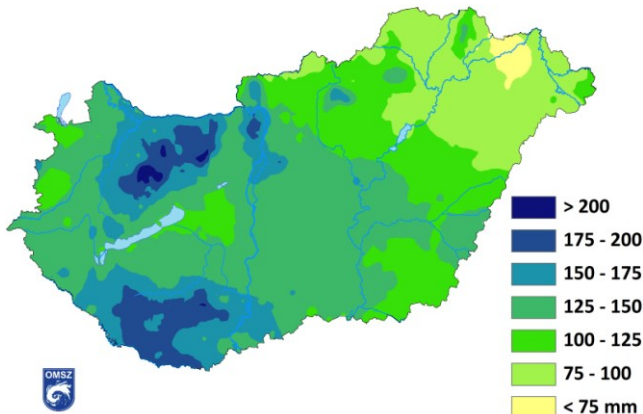
teken alakultak ki, itt egyes helyeken a középhőmérséklet 0°C alatt maradt. A normálnál átlagosan $2-3^{\circ}\text{C}$ -kal volt melegebb. A legkisebb pozitív anomália ÉNy-on alakult ki, $1-1,5^{\circ}\text{C}$, míg a

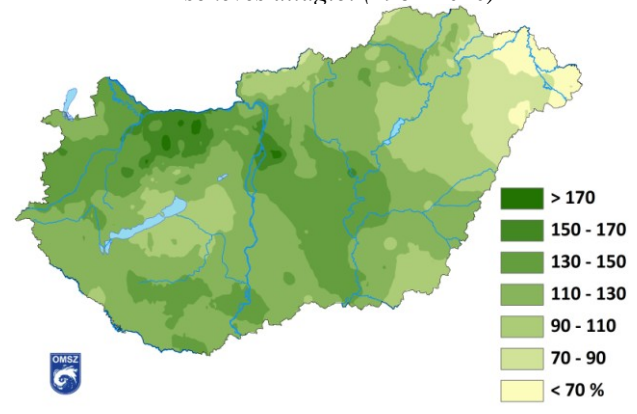
1. ábra: A 2014/2015-ös tél középhőmérséklete ($^{\circ}\text{C}$)

2. ábra: A 2014/2015-ös tél középhőmérsékletének eltérése a sokéves átlagtól (1981-2010)

3. ábra: A 2014/2015-ös tél csapadékösszege

4. ábra: A 2014/2015-ös tél csapadékösszege a sokéves (1981-2010-es) átlag százalékos arányában kifejezve

hol sem jelentkeztek. Az országos éves átlagos anomália értéke $+2,2^{\circ}\text{C}$. Az egyes hónapokat tekintve az 1981-2010-es átlagot leginkább a januári átlaghőmérséklet haladta meg ($+2,8^{\circ}\text{C}$), ezzel 2015 januárja a 10. legmelegebb január 1901 óta. A decemberi $+2,6^{\circ}\text{C}$ -os anomáliával a 2014-es volt a 14. legmelegebb december, a február pedig a 32. legmelegebbnek adódott (anomália: $+1,2^{\circ}\text{C}$). 2014/2015 tele a 7. legmelegebb tél 1901 óta. Az országos átlagos téli csapadékösszeg $133,9\text{ mm}$ a homogenizált adatok alapján; országos átlagban 2014/2015 tele 22%-kal csapadékosabbnak bizonyult a megszokottnál. Az évszakai hónapjait tekintve a januárt emelhetjük ki, mely a legcsapadékosabb volt az idei télen, és az 1901-től vezetett rangsorban is előkelő helyet foglal el: 2015 januárja a 8. legcsapadékosabb január az elmúlt 115 év viszonylatában. A december az átlagnak megfelelően alakult, így a rangsorban is középen helyezkedik el (49.), a február pedig hátrébb (70.). Összességében az idei tél a 32. legcsapadékosabb volt 1901 óta.

December. Decemberben az ország nagy részén $2-4^{\circ}\text{C}$ között alakult a havi középhőmérséklet, É-D irányú melegedés volt megfigyelhető. A legalacsonyabb értékek a magasabban fekvő terüle-

legnagyobb anomália, $3-4^{\circ}\text{C}$ az ÉK-i területeken volt jellemző. 12 fagyos nap ($T_{\text{min}} \leq 0^{\circ}\text{C}$) jelentkezett, mely 9 nappal kevesebb, mint a sokéves átlag. Zord napból ($T_{\text{min}} \leq -10^{\circ}\text{C}$) és téli napból ($T_{\text{max}} \leq 0^{\circ}\text{C}$) is kevesebb fordult elő (rendre 1 és 4, a normál értékek pedig 3 és 8).

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

$17,2^{\circ}\text{C}$, Drávaszabolcs (Baranya megye), december 14.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

$-20,1^{\circ}\text{C}$, Bataapáti (Tolna megye), december 31.

A hónap során a megszokott csapadékmennyiségnek átlagosan a 60-120%-a hullott le hazánkban: az ÉK-i határszélen a megszokott mennyiség 40-60%-át figyeltük meg, míg az ország ÉNy-DK tengelyén a normál 120-200%-a is előfordult. Országos átlagban a normál 98%-át jegyeztük (46,1 mm), és a csapadékos napok száma is pontosan a sokéves átlagnak megfelelő (11 nap).

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

76,9 mm, Tata (Komárom-Esztergom megye)

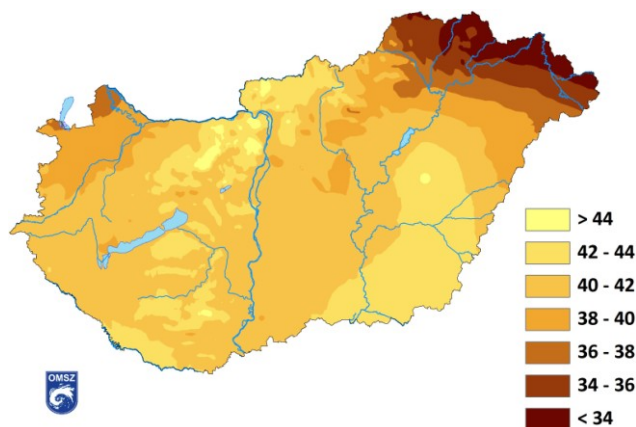
A hónap legkisebb csapadékösszege:

13,8 mm, Hídvégardó (Borsod-Abaúj-Zemplén megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

42,7 mm, Zsámbok (Pest megye), december 1.

Január. A januári átlaghőmérséklet +1 és 3 °C között alakult hazánk legnagyobb részén. Ennél hidegebb az ország ÉK-i sarkában (0–1 °C), illetve a magasabban fekvő területeinken volt jellemző (-3 és 0 °C között). Zömmel DNy-ÉK irányú csökkenés adódott az átlaghőmérsékleteket tekintve. A hónap az ország legnagyobb részén 2–3 °C-kal melegebbnek bizonyult a megszokottnál; a

5. ábra: A 2014/2015-ös tél globálisugárzás összege (kJ/cm²)

sokéves átlagnál hűvösebb január sehol sem fordult elő. Pásztó környékén még a 3,5 °C-ot is meghaladta az anomália értéke.

A megszokottnál enyhébb januárról tanúskodnak a hőmérsékleti küszöbnapok is. Fagyos naptól 18-at jegyeztünk (normál: 24 nap), zord naptól mindössze 1 fordult elő (normál: 4 nap), a téli nap kritériumának pedig 4 nap felelt meg (normál: 11 nap).

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

19,7 °C, Sopron Fertőrákos (Győr-Moson-Sopron megye), január 10.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

-18,9 °C, Tarpa (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye), január 7.

Jelentős csapadéktöbbletet hozott a január: a megszokott mennyiség 191%-a hullott le országos átlagban. A megszokotthoz képest a legnagyobb csapadéktöbbletet a Középdunántúlon és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében jelentkezett, itt a normál 240–360%-át figyelhettük meg. Csapadékos naptól a normál 9 nap helyett idén januárban 16 jelentkezett.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

161,0 mm, Bakonykoppány (Veszprém megye)

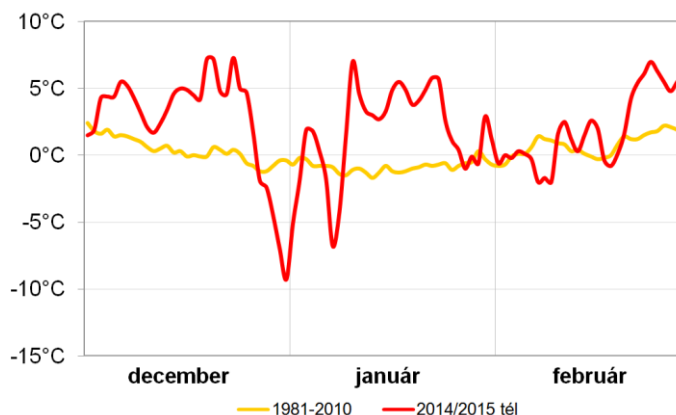
A hónap legkisebb csapadékösszege:

28,8 mm, Nógrádszakál (Nógrád megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

54,3 mm, Mátraszentlászló (Heves megye), január 30.

Február. A februári középhőmérséklet +1 és 2 °C között alakult hazánk legnagyobb részén. A magasabban fekvő területeken ezúttal is hidegebb volt (-1 °C körül). Az országos átlaghőmérséklet 1,9 °C-nak adódott. A Balatontól É-ra eső területeken még megjelentek a sokéves átlagtól elmaradó középhő-

6. ábra: A 2014/2015-ös tél napi középhőmérsékleteinek eltérése a sokévi (1981-2010-es) átlagtól (°C)

mérsékletek (legfeljebb -0,5 °C), a K-i ország részben azonban már jellemzően a +1,5 °C-ot is meghaladta az anomália értéke. Sárospatak és Tokaj között lépett fel a legnagyobb eltérés: itt akár +3 °C-kal is melegebb volt a megszokottnál.

Fagyos naptól 20-at jegyeztünk, mely megfelel a normálnak. Zord naptól idén egyet sem figyelhettünk meg (normál: 3 nap), és téli naptól is mindössze egyet (normál: 5 nap).

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

17,2 °C, Körösszakál (Hajdú-Bihar megye), február 24.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

-15,9 °C, Hídvégárdó (Borsod-Abaúj-Zemplén megye), február 5.

A bő csapadékot hozó január után februárban kevesebb esett a sokéves átlagnál, annak mindössze 82%-át jegyeztük. A csapadékos napok száma megfelel a normálnak (9 nap).

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

85,9 mm, Vése (Somogy megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:

6,4 mm, Sajópüspöki (Borsod-Abaúj-Zemplén megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

42,5 mm, Bakonya (Baranya megye), február 6.

2014/2015. tél időjárás adatainak összesítője

Állomás	Napsütés (óra)		Globálisugárzás összeg kJ/cm ²	Hőmérséklet (°C)						Csapadék (mm)			Szél Viharos napok
	Évszak összes	Eltérés		Évszak közép	Eltérés	Max.	Napja	Min	Napja	Évszak összes	Átlag %-ában	≥ 1 mm napok	
Szombathely	261,3	37,0	14	2,1	2,0	14,3	01.10	-12,6	12.31	106,7	135,4	19	13
Nagykanizsa	-	-	14	2,5	2,2	14,8	01.16	-14,0	12.31	137,6	114,5	23	8
Siófok	-	-	-	2,4	1,9	14,4	01.16	-9,5	12.31	109,8	102,8	18	22
Pécs	290,0	52,9	14	2,6	1,9	14,7	12.14	-14,9	12.31	148,2	131,1	21	10
Budapest	255,0	27,6	13	2,6	2,1	16,7	01.11	-11,9	12.31	159,1	165,4	19	8
Kékestető	293,6	26,7	14	-2,1	1,1	7,4	01.11	-15,2	12.31	166,0	120,4	29	35
Szolnok	225,6	19,0	13	2,6	2,5	13,6	02.24	-11,0	12.31	143,9	152,0	26	11
Szeged	298,4	87,3	14	2,6	2,3	14,3	02.24	-13,7	12.31	126,5	133,5	24	7
Nyíregyháza	-	-	13	1,6	2,4	14,9	02.24	-13,8	01.07	71,3	77,4	20	8
Debrecen	262,9	65,1	13	2,0	2,4	16,3	02.24	-13,0	12.31	89,5	85,7	19	8
Békéscsaba	-	-	14	2,5	2,5	15,8	02.24	-12,4	12.31	129,4	114,6	23	4